

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIV. Ч. 66. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СЕРЕДА, 23-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, MARCH 23, 1977 No. 66. LXXXIV.

Д-р В. Душник свідчив перед „Публічним Трибуналом” в Нью Йорку про знищення церков в Україні

Д-р Володимир Душник

Нью Йорк, Н. Й. (УККА) — Д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника” та член Екзекутиви УККА, був одним з сімох свідків, які свідчили в середу, 16-го березня ц. р., перед „Публічним Трибуналом” про переслідування релігії та посягання на свободу совісті в Україні. Душник, який є членом Міжнародного Руху за свободу совісті, виступав як свідок на засіданні Комітету з питань релігійних свобод Конгресу США.

Душник, який є членом Міжнародного Руху за свободу совісті, виступав як свідок на засіданні Комітету з питань релігійних свобод Конгресу США.

Душник, який є членом Міжнародного Руху за свободу совісті, виступав як свідок на засіданні Комітету з питань релігійних свобод Конгресу США.

Прем'єр Японії закликає ЗСА задержати свою військову силу на Тихому океані

Вашингтон. — У понеділок, 21-го березня, президент Джиммі Картер віддав першу з кількох запланованих нарад із прем'єр-міністром Японії, Такеом Фукудою, під час якої японський прем'єр закликав Президента не послаблювати військової присутності ЗСА в західній частині Тихого океану та оборону торговельно-політичної Японії, твердячи, що експорт її країни до ЗСА, зокрема таких речей, як телевізійні апарати, не такі великі, як це твердить Вашингтон.

Після офіційної привітальної церемонії, яка відбулася в Білому Домі, президент Картер і прем'єр Фукуда, який має бути у Вашингтоні кілька днів, нараджувалися в Овальній Бюрі Білого Дому.

У нараді брав участь д-р Збігнев Бжезінський, головний дорадник Президента для справ безпеки країни, але не було на ній державного секретаря Сайруса Венса.

Деякі коментатори почали запитувати, чи Бжезінський не матиме більшого впливу на закордонну політику ЗСА, ніж Венс, подібно як це було, коли за президента Річарда Ніксона другорядну роль в закордонній політиці відіграв державний секретар Вільям Роджерс, а головну тодішній дорадник Білого Дому Генрі Кіссіджер.

Заір закликає ЗСА збільшити свою допомогу

Кіншаса, Заір. — У понеділок, 21-го березня, заїрський уряд звернувся до Вашингтону із закликом збільшити свою дотеперішню допомогу, яка має на меті допомогти заїрським військовим частинам відбити інвазію катангських повстанців, які напали на південну частину цієї африканської країни з території сусідньої Анголи, де при владі є марксистський уряд, встановлений за допомогою Куби і Советського Союзу.

Більш Дім і Державний департамент покищо відмовилися оприлюднити текст звернення Заіру про додаткову допомогу, але урядові джерела інформують, що Америка не послатиме зброї і не планує посылати до Заіру своїх військових частин.

Натомість Бельгія і Франція протягом останніх кількох днів вислали до цієї африканської держави велику кількість амуніції та зброї.

Заїрський уряд у понеділок поінформовав, що катангські напасники „потерпіли значну поразку” з рук заїрських збройних сил і почали відступати з території, де знаходяться переважно копальні міді. Це повідомлення підтвердили деякі закордонні дипломати в Заїрі, але інші твердять, що це нема „незастережених доказів” на те.

Того самого дня кубинський прем'єр Фідель Кастро, який тепер відбуває поїздку по країнах Африки, заявив у Танзанії, що твердження заїрського уряду,

СЕМІНАР СУА

Нью Йорк. — Окружна Управа Відділів СУА влаштує в неділю, 27-го березня ц. р., о год. 2-й по полудні в Доміві СУА при 108 2-га евеіно семінар під моттом: „Як зберегти здоров'я, молодість і красу”. Про харчування, руханку і косметичку говоритимуть: Анна Марусевич, Олена С. Прошок і Таня Тершаковець.

ПРИГАДКА

СТУДЕНТАМ, ЯКІ МАЮТЬ НАМІР СТАРАТИСЯ ПРО ПРІДІЛІ СТИПЕНДІЙ УНІОСОЗУ.

Пригадуємо, що речення для внесення прохань про стипендії УНСоюзу кінчається 31-го березня 1977 р. Закликаємо студентів, які ще не надіслали своїх аплікацій до Головної Канцелярії, щоб вчинили це ще перед закінченням цього місяця.

Головна Канцелярія УНСоюзу

БРЕЖНЕВ КРИТИКУЄ СТАНОВИЩЕ ЗСА ВІДНОСНО ЛЮДСЬКИХ ПРАВ, ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД НАСЛІДКАМИ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв, виступаючи в понеділок, 21-го березня ц. р. з промовою на 16-му з'їзді советських профспілок, обвинувачував З'єднані Стати Америки, що вони, обороняючи людські права в світі, вмішуються у внутрішні справи Советського Союзу і тому він не уявляє собі, щоб американсько-советська співпраця розвивалася на такій базі. Советський верховод обвинувачував також Адміністрацію Картера, що вона не зробила достатніх зусиль для переборення застою в американсько-советських відносинах, що створився в часі передвиборчої президентської кампанії в ЗСА. Він при тому повторив советські вимоги щодо підписання договору про скорочення стратегічної зброї, пригадав обмеження советсько-американської торгівлі, зменшення військових частин в Європі і знайдення формули для підписання мирового договору на Близькому Сході.

Промова Брежнєва, яку він вголосив тиждень перед приїздом до Москви американської делегації на чолі з державним секретарем Сайрусом Венсом, викликала різні контрверсійні міркування на Заході. Сам Венс однак надіється, що критика Брежнєвом американської політики на відтинку людських прав не пошкодить переговорам про скорочення стратегічної зброї. Гострий тон промови Брежнєва вказує однак, що Сайрус Венс і його делегація матимуть тяжке завдання повернути назад атмосферу довіри, в якій можна було б вести конструктивні розмови — кажуть коментатори. Деякі советські речники приватно висловили думку, що приїзд Венса і делегації ЗСА облегшить існуючу напружену ситуацію, яка розпочалась з хвилюючої коли Державний департамент і президент Картер особисто виступили в обороні людських прав в Советському Союзі та інших країнах. Брежнєв виразно відмітив, що СССР не буде вдоволений, аж поки критика Москви у цій ділянці не припиниться. В тому самому часі Брежнєв обороняв тактику советського уряду, яку він стосує у відношенні до дисидентів, кажучи, що Захід використовує їх для підривних цілей. „В нашій країні, — заявив Брежнєв, — не заборонено мати іншу думку і думати інакше, ніж думає велика більшість, і ми навіть подивляємося товаришів, які виходять з новими конструктивними ідеями та позитивною критикою, метою якої є поправа ситуації. Інша річ коли кілька осіб, які відірвалися від суспільства, активно виступають проти соціалістичної системи, займаються антисовєтською активністю, порушують закони країни і, не маючи підтримки всередині країни, звертаються за допомогою до закордонних імперіалістів і субверсивних центрів” — мовив Брежнєв.

Політичні аналітики вважають, що виступ Брежнєва треба вважати, як останню спробу Москви зломити становище ЗСА у відношенні до людських прав.

„Многая Літа!” для Президента Картера від УНС

Джерзі Сіті. Негайно після пам'ятного виступу президента Джиммі Картера в Об'єднаних Націях минулого четверга, 17-го березня, в обороні людських прав у світі, головний представник УНС Йосип Лисогір вислав Президенту телеграму, в якій сказав:

„В імені понад 87,000 нашої членства ми оплескуємо рішуче становище, яке Ви зайняли у Вашому виступі в Об'єднаних Націях відносно людських прав у світі. Ваша стисла мова відзеркалює гуманітарність думки, що ставить в належну перспективу та в недовозначний спосіб шлу справу людських прав. Всі американці та люди доброї волі в світі були скріплені в їхній вірі в чесність і справедливість. Нехай Вас Бог благословить, Пане Президенте, та нехай збереже Вас в доброму здоров'ї і надхненні на многі роки. Многая Літа! Йосип Лисогір, головний представник Українського Народного Союзу”.

Василеві Авраменкові сповнилося 82 роки життя

У вівторок, 22-го березня 1977 р., сповнилося 82 роки життя мистцеві і найбільшому подвижникові українського народного танцю, його неперевершеному популяризаторові на американському континенті, зокрема в Америці і Канаді, Василеві Авраменкові. Народжений 22-го березня 1895-го року в Стеблеві на Київщині, був актором театру М. Саловського, описав активним учасником визвольних змагань, а в 1925-му році приїхав до Канади і від того часу в понад 50 років свого життя присвятив популяризації українського народного танцю, виховавши кілька поколінь його ентузіастів і звеличників та виконавців. Українці в Канаді і ЗСА заплянували відзначити цей ювілей свого неперевершеного балет-майстра рядом ювілейних імпрез, зокрема в Торонті, де цієї суботи, 26-го березня, заходами Торонтоного Відділу Українців Канади в залі УКЦеркви св. Покрови відбудеться Бенкет з мистецькою програмою. Крім того, від неділі, 27-го березня, до неділі, 3-го квітня, в Українському Народному Домі в

Маестро Василь Авраменко під час відвідин у „Свободі” в день його 82-ліття

Торонті будуть висвітлені майже всі фільми про маестра рядом ювілейних імпрез, зокрема в Торонті, де цієї суботи, 26-го березня, заходами Торонтоного Відділу Українців Канади в залі УКЦеркви св. Покрови відбудеться Бенкет з мистецькою програмою. Крім того, від неділі, 27-го березня, до неділі, 3-го квітня, в Українському Народному Домі в

РУДЕНКА І ТИХОГО ПЕРЕВЕЗЛИ ДО ДОНЕЦЬКА, ГОТУЮТЬ СУД

Гельсінкі (УІС „Смолоскип”). — З України доставили сюди вистка, що Миколу Руденку, голову Київської Української Гельсінської Групи, перевезли до Донецька, де над ним і над Олексом Тихим, членом цієї Групи, готують суд.

Микола Руденко

Згідно з одержаною відомою, органи КГБ тортурами і безконечними допитами хочуть довести заарештованих до визнання вини не політичного, але кримінального характеру. О. Тихому далі закладають зберігання заржавленого кріса ще з часів війни, а М. Руденкові посідаючи чужої валюти в сумі 36 дол., які кГБ-істи підкинули в домі письменника в Конча Заспів біля Києва, а згодом „знайшли” під час обшуку.

Вивезення М. Руденка до Донецька і підготовку суду далеко від Києва вважають

в столиці України за чергову спробу ізоляції України від західного світу, недопущення на суд однодумців-приятелів заарештованих та поворот до судових розправ сталінських часів.

Українці в Америці посилюють свої акції в обороні Руденка і Тихого

Вашингтон (УІС „Смолоскип”). — До Вашингтонського Гельсінського комітету наспівують інформації про посилені акції в обороні Миколи Руденка і Олексі Тихого по шілій Америці. З різних міст цієї країни українці і неукраїнці висилають телеграми і листи до державного секретаря Сайруса Венса, який в п'ятницю, 25-го березня, від'їжджав на переговори до Москви. Телеграми йдуть також до президента Картера з проханням,

щоб він став в обороні М. Руденка, життя якого знаходиться в смертельній загрозі. В різних містах обороні людських і національних прав в Україні звертаються до своїх сенаторів і конгресменів з проханням, щоб вони піднімали свої голоси в обороні членів Київської Української Гельсінської групи.

Підготовка суду над М. Руденком і О. Тихим вимагає негайної акції в їхній обороні цілої української спільноти у вільному світі.

Новоприбулий з України баритон Володимир Котков дебютуватиме цієї неділі в Нью Йорку

Під час відвідин у „Свободі”. На фото (зліва): д-р Ігор Соневицький, баритон Володимир Котков і прем'єр Юліан Ревай.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (В. Т-ень). — „Хочу принести мистецтво українців в Америці, заспівати ім наші народні пісні та класичні твори, навізати контакт із земляками” — заявив минулого тижня недавній прибулий з України драматичний баритон Володимир Котков, який в товаристві композитора д-ра Ігора Соневицького, прем'єра Юліана Рева, представника Ради для Справ Культури при УККА, та д-ра Василя Вереща, репрезентанта Дирекції Українського Інституту Америки, відвідав Головного Канцелярія УНСоюзу і Відділення „Свобода”, щоб поінформувати про його концерт, який відбудеться в неділю, 27-го березня, в приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вулиця в Нью Йорку.

Під час минулотижневих відвідин в Головній Канцелярії УНСоюзу та в редакції „Свободи”, гості, зокрема д-р І. Соневицький, поінформували про дотеперішню мистецьку діяльність баритона Коткова, та про його плани на майбутнє.

Володимир Котков, який, за окресленням д-ра Соневицького, має сильний і дуже прямиий драматичний оперний баритон, народився в Кременчуку 1923-го року і вже змалку виявив музичні здібності, зокрема до співу. Під час Другої світової війни з батьками був евакуйований до Казахстану, звідки повернувся в Україну і оселився в Одесі. Там закінчив школу, відтак музичне училище і став артистом Українсько-музичного театру.

Недільний концерт прохотиме підспонзорством Т-ва „Українська Опера”,

Асоціація Українських Студій відбула загальні збори

Шампейн, Мд. (М. Д.) — Чартерові члени Асоціації Українських Студій, що з'їхалися до Шампейна з Торонта, Філадельфії, Чикаго і Блумінгтона, відбули чергові Загальні Збори, які започаткували новий етап праці цього товариства. Збори відбулися 5 лютого у приміщеннях Іллінойського університету під проводом д-ра Юрія Федінського, уступаючого голови Асоціації. Під час наради присвячено найбільше уваги справі широкого розповсюдження Біографічного Довідника Українців у Північній Америці, який Асоціація видає як свою першу працю, що тривала близько трьох років. Рівнож детально обговорено далішню діяльність Асоціації, зокрема в ділянці української біографії, головні біографії визначних українських постатей в діаспорі. Крім цього, Збори

прийняли нові внески та поправки до статуту, переверили і затвердили касові книговодство, виготовлене публічним зареєстрованим у стейті Ілліной книговодом, та затвердили нових членів Асоціації, що їх прийнято в часі між загальними зборами.

Нову Управу на 1977 рік вибрано в такому складі: мгр Микола Липовецький (Торонто) — голова; д-р Юрій Федінський (Блумінгтон) — перший заступник голови; мгр Андрій Григорів (Торонто) — другий заступник голови; д-р Дмитро Штогрін (Шампейн) — секретар-скарбник; д-р Петро Стечко (Філадельфія) і д-р Роман Верес (Чикаго) — члени Управи. Під час наради учасники Загальних Зборів вислали спеціальне привітання своєму меценатові, п. Каленику Лисюкові, з нагоди його 90-ліття.

На фундацію

УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ /УНІВУ/ потрібно — 2,000,000.00

Попередньо зібрано 877,404.00
В сьогоднішньому списку 9,654.00
Разом зібрано 887,058.00
Ще потрібно: 1,113,042.00

По 1,000.00 — д-р. Тома і Софія Воробець, Пилип і Олександр Мисюнь (і аплікація дорівняльного фонду, працевдаєць подвоїть пожертву), Роман Слободян, „Самоміч” — кредитова кооп. в Джерзі Сіті;
По 500.00 — Юліан Архипів, Емануїл і Анна Притула, д-р. Богдан С. Целевич;
325.00 — Анна Никифорук;
300.00 — Роман і Наталія Мартинюк;
По 200.00 — Роман Ільницький, д-р. Іван Лозинський, д-р. Аркадій Очеретко, Степан і Любомира Рапавий, Петро і Марія Турчин;
130.00 — Степан Телеш;
По 100.00 — Федір Бульбенко, МIRON і Марія Василюк (і аплікація дорівняльного фонду, працевдаєць подвоїть пожертву), Ярослав Войнаровський, Я. Г., д-р. Омелья Дерій, д-р. МIRON і Ярослава Зарицький, Ярослав Кавалець, Петро і Зоряна Котляр, д-р. Василь Марчук, Степан Масюк, Галина Ніхоло, Михайло і Ніна Саньків, Олександр Скоп, В.А. Служала, Впр. о. Микола і Софія Старух (в десятилітню річницю смерті бл. п. Анни М. Старух, однієї з перших збірчих на ФКУ), Григорій Чорний, 336 Відділ УНСоюзу, УЦДерхва св. Михайла;
133 менших пожертв на суму — 699.00 доларів.

Правда перемагає

Виступи Володимира Буковського, недавнього політичного в'язня советських в'язниць і концтаборів, в користь і на оборону поневоленого Москвою народу і підтримання ним права на самостійність та відокремлення від імперії, викликали позитивні відгуки не тільки в пресі неросійських народів, але також в багатьох західноєвропейських і американських газетах, які більше як досі почали виявляти зацікавленість національними проблемами в СССР та обговорювати їх на своїх сторінках, притягаючи до співпраці і консультації видатних знавців підсвідомої проблематики, дипломатів, політичних аналітиків, наукових свідків і досвідчених кореспондентів, які були акредитованими працівниками своїх видавництв в Москві, і мали нагоду довгими роками спостерігати життя в Советському Союзі власними очима.

Досі такі статті помістили: лондонський "Таймс", швейцарський "Ное Цюріхер Цайтунг", німецький тижневик "Ді Вельт" та багато інших, а також американський журнал "Ю.С. Нюз енд Ворлд Репорт", який у числі з 14-го лютого ц.р. помістив довшу статтю Джеймса Воллеса, колишнього кореспондента цього журналу в Москві, на тему: "В СССР проблеми національних меншостей не меншають". Воллес в першу чергу стверджує, що напруження між всесюзним керівництвом, тобто центральним урядом в Москві, і головними національними республіками постійно зростає, а боротьба між росіянами і неросійськими народами ведеться систематично різними формами: перш, тобто росіяни, хочуть за всяку ціну накинати свою волю неросійським народам; другі, більші національні республіки, категорично відкидають такі намагання, бо кожний, навіть найменший народ, який знаходиться в системі СССР, хоче бути собою і не бажає вливатися в російське море, чи стати "советським народом", до чого тепер сильно змагає компартія на чолі з генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Брежнєвим.

Джеймс Воллес цілком слушно каже на зумисні шкани і тиск Кремля на республіки, які повинні тільки виконувати рішення центру, звеличувати "великий російський народ" і славити ухвали Політбюро та особисто Леоніда Брежнєва. Американський автор звертає увагу на глибоку протиріччя між практикою і советською конституцією, яка нібито забезпечує кожній республіці право на добровільний вихід із складу СССР, але коли група 14-х вірменів домогалася переведення референдуму в цій справі, їх зміцніла арештували агенти КГБ, а советський суд засудив їх на довічне ув'язнення за тяжкі роботи у віддалених районах СССР. Вибухи бомб в Грузії, заворушення в Україні, націоналістичні виступи проти росіян в Литві, Естонії та інших республіках вказують, що національна проблема набирає гострої актуальності.

За словами Воллеса, як також Буковського і багатьох інших політичних спостерігачів, Москва посилює в останньому часі репресії за національну діяльність, загострила виміри кар супроти борців за національні права, головне в Україні, Литві, Естонії, Вірменії і Грузії. Вкінці Воллес стверджує, що Україна "достатньо велика й багата, щоб обстояти свою національну незалежність".

У висновку треба сказати, що виступи Буковського та його приязні замітки на пресових конференціях і публічних виступах в користь поневоленого народу спричинилися до більшого розголосу боротьби цих народів за свою незалежність. Правда поступово перемагає.

Відреставровують Хотинську фортецю

Київська "Радянська Україна" інформує, що почали відреставровувати Хотинську фортецю, велику кам'яну оборонну споруду середньовічної Європи. Ця споруда стане однією з найбільш привабливих і популярних пам'яток Західної України. Хотинська фортеця, яка виступила на арені історії, є одним з найбільш значущих пам'яток історії України. Вона була побудована в XV столітті і була одним з найбільш сильних фортець в Європі. Вона була знищена в 1673 році, але її фундаменти залишилися. Тепер її відбудовують.

Іван Кедрин

ЧИ МОЖЛИВА ЕВОЛЮЦІЯ В СССР?

Історичне значення промови президента Джиммі Картера в Об'єднаних Націях 17 березня 1977 року, що оцінюється в новітніх міжнародних відносинах поставленою Женевською конвенцією і Гельсінкським пактом про людські права нарівні з торговельними чи військовими договорами, що їх контрагенти мусять дотримуватися. Тому та промова поставила рубіж питання: як надалі будуть поводитися кремлівські верховоди: змінити вони свою внутрішню політику, чи продовжуватимуть практику терору, що не визнає прав людини і громадянина.

З досвіду історії СССР відомо, що Москва завжди поступалася, коли зустрічалася в будь-якій справі рішучий спротив. Тому знавши дійсного характер більшовизму та психіки кремлівських володарів гостро критикували Америку за її пасивне становище супроти советського задушення малярської революції та супроти інвазії військ Варшавського пакту до Чехо-Словаччини. Коли взяли до уваги, що в житті держав і народів, як в житті людини, все можливе, і немає такої несподіванки, яка не могла б притратитися, то й тут не можна рішуче виключати зміни у внутрішньому режимі Советського Союзу.

Це йшло б по лінії прихильників теорії, що в СССР прийде еволюція внутрішніх відносин в напрямку "соціалізму з людським обличчям" за зразком чеського Дубчека. Не можна теж рішуче виключати теорію Сахарова, що в ділянці соціально-економічного устрою советський державний капіталізм і західний приватний капіталізм "зостануться посередині дороги". Прихильники теорії еволюції у советських відносинах пригадують епоху НЕПУ, — українські політики й публіцисти, що схилилися до цієї теорії еволюції, пригадують період "українізації" Шумського, яка мовляв може знову воскреснути в новій і кращій формі. Проте, існують найбільш сумніви, чи кремлівські ватажки підуть на таку зміну, чи вони залягнуть режим терору і ступінево крокуватимуть в напрямку до демократизації відносин за західним зразком.

По-перше, військово-політичний режим, який розбудував велетенський апарат, що контролює рухи людини і виключає свободу думки і діла, свободу живопису і друкованого слова, рухів, вибору праці, права критики та всіх інших природних атрибутів демократичної людини, цей режим в Советському Союзі не є його тимчасовим проявом і тактичним ходом, що його можна змінювати, а є підставою самого існування більшовицької влади.

Кремлівські голови здають собі справу, що еволюція в бік демократизації режиму започаткує упадок їхньої влади, отож вони, погодившись на таку еволюцію, підрізують мур мурів, на якому сидять. Далі, не можемо забувати, що тут діло не тільки в людських правах, а в першу чергу — у зберіганні імперії. Вже за царського режиму українські громади у Петербурзі та Москві мали більшу свободу рухів, як в Україні. Тому й могли діяти українські патріоти у Петербурзі, за життя і після смерті Шевченка та могли успішно переборювати заборони царської цензури такі діячі, як Олександр Лотоцький, — і в Москві можна було видавати "Українську жизнь" Симоні Петлюри й Олександра Саліковського. Відомо, що на хорині Московщини нема такого важкого режиму внутрішнього шпигунства, цукування, заборон і такої задушливої атмосфери страху, створеної терором, як в Україні чи в Прибалтії. І коли справа більшого чи меншого прикривання політичним режимом це справа зберігання при владі існуючих правителів, то зміна відносин супроти "самостійних" чи "автономних", "республік" — це справа зберігання імперії з її "сферою впливів" — аж по Вислу, Дунай і Велтаву.

Міркування на тему майбутнього розвитку подій завжди можуть бути тільки гіпотетичні. Вони завжди можуть пахнути ворожим баченням, бо нема адекватних політичних пророків. Можна тільки спиратися на прецеденти та говорити тільки про різні можливості, не виключаючи, що може статися й таке, чого ніхто передбачити не зміг — бо ж несподіванка є реальним чинником у політиці. Одно певне: промова президента Джиммі Картера мусила породити лють у Кремлі, бо вона щось більше, як "встрявання у внутрішні справи" Советського Союзу. Вона дасть могутній поштовх до виявлення спротиву проти сучасного негідного і безглузлого терору. Своєю промовою президент Картер підбадьорив усіх тих, що впади жертвою засекречених судів і всієї пародії советської судочинства. Вона підбадьорила до дальшого зосередження Комітетів, що будуть домогатися здійснення Гельсінкського договору у пункті людських прав. Вона скріпила теж престиж Уряду Картера: теперішній Президент доказав наявно, перед цілим світом, що його передвіборчі заяви з тауванням Гельсінкського Договору, як затвердження панаування Советів у половині Європи, що його передвіборче під-

Юл. Мовчан

ІВАН ПУЛЮЙ — ВІНАХІДНИК „ПРОМІННЯ” РЕНТГЕНА

Ще в числі за 3 лютого 1962 р. австрійського тижневика "Oberösterreichische Nachrichten" була поміщена стаття Рафаеля Гуала "Puluzieren" statt "Roentgenisieren" ("Пулуювати чи рентгенізувати?"), в якій автор доводить, що фактичним винахідником проміння, яке носить назву німецького фізика Вільгельма Рентгена, був наш земляк з м.Гришківці (Галичина) — славетний професор і доктор фізики Іван Пулюй. Справа була такою: у 1877 році, бувши студентом Штрасбурзького університету, Іван Пулюй сконструював катодні трубки, за допомогою яких зробив фотографії, що їх разом з описами своїх експериментів опублікував у найкомпетентнішому в той час "Віснику Віденської Академії Наук". В 1879 році він виготовив нові лампи, світліни з яких також помістив у тому "Віснику". Але це був тільки початок праці молодого науковця над винаходом, який став епохальним. Бо на початку 1890-х років, в той час уже як професора електротехніки вищої школи, Пулюй було запрошено до м. Штатер (Австрія), як науково-технічного консультанта в справі побудови виробів електричних жарівок.

Обладнучи фізичну лабораторію, Пулюй зацікавився питанням винаходу т.зв. холодного проміння. Свою мету він досягнув і нове проміння названо "лямпкою Пулюя" (в технічному музеї Відня це й креслення пошани на людських правах — це не були фрази залягання собі виборщиків, а філософський світогляд, що знаходився під впливом ідеї закордонної політиці. Тому та промова Джиммі Картера з 17 березня стала великою подією, однак для всіх полярних більшовицькою Москвою людей, які і до поселення у вільному світі, що кровно й ідейно пов'язані з країнами під советським пануванням. Ми не знаємо, чи панування кремлівських ватажків захищалося в наслідок еволюції тамтешніх відносин, чи в наслідок палатної революції, підтриманої робітничими демонстраціями і бунтами війська, — як це було в давніших імперіях. Найменш вірогідною є війна, якої ніхто не хоче, бо вона була б загиною для всіх воюючих сторін. Але виступ Картера в Об'єднаних Націях 17 березня ц.р. поставив всім нам ясно перед очі, що переживаємо прешкави часи, в яких — так чи інакше — захищається і провалиться сучасна імперія СССР.

досі можна бачити що лампу). Особливо прикметною цієї лампи було те, що вона вилучувала проміння, природа якого в той час ще нікому не була відома, і тому Пулюй назвав його Х-проміння, тобто, невідоме проміння (в багатьох країнах, в тому числі і ЗСА, це проміння й далі носить таку саму назву).

Незабаром (після багатьох експериментів) виявилось, що нове проміння має ту незвичайну властивість, що може проникати не тільки через тверді предмети, але за допомогою спеціальних фотографічних пластинок може також робити знімки невидимих предметів. Тому, вже в січні 1896 року Іван Пулюй на зборах "Шісарської" Академії Наук у Відні зробив спеціальну доповідь про своє проміння та свої знімки — включно з показом фотографій зламаної руки в 13-річного хлопця, який хворів на сухоту, та руки своєї доньки, під якою (рукою) було прокладено шпильку. Ці знімки треба вважати першими знімками в історії, які зроблено за допомогою невідомого проміння.

Виникає питання: чому ж тоді автором винаходу цього проміння вважають не Пулюя, а Рентгена?

Із заголової статті Рафаеля Гуала, що така фатальна "неув'язка" пояснюється тим, що хоч Пулюй був ініціатором винаходу нового проміння, проте пізніше з якихось невідомих причин чи обставин залишив далішню працю над вивченням його властивостей своєму колезі по фаху, фізику Вільгельмові Рентгену.

Вістка про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника. Уже в 1901 році Рентгена нагороджено Нобелівською премією за винахід "Х-проміння". Чому ж тоді за українським вченим не визнано бодей співавторства у винаході (і, до речі, на цій підставі не поділено тієї премії між ним і Рентгеном, як це сталося приблизно в той самий час у випадку подорожжя Кюрі за винахід радію). На це можна б знати чимало різних пояснень та туманів. Пояснити це тим, що, мовляв, "світ про це не знав", не можна вже хоча б тому, що, як ми вже зазначили, це в 1877 році, тобто, майже 20 років раніше, як Рентген опублікував повідомлення про "свій" винахід, Пулюй був опублікував повідомлення про конструкцію своїх катодних трубок (які стали основним компонентом вилучення Х-проміння) в широко відомому в той час журналі "Вісник Віденської Академії Наук". Не говоримо про незвичайне відкриття швидко рознеслася по світі, а разом з тим, як це звичайно буває в таких випадках, також слава і гроші для винахідника.

ОМУА

Об'єднання Мистців України в Америці
Запрошуємо Українське Громадянство на
ВІДКРИТТЯ ВІСТАВКИ ОБРАЗІВ
МИКОЛИ ГОРБАЧА

що відбудеться у неділю, 27-го березня 1977 р.
о год. 1-й дня у Галерії ОМУА при 136 2-га Авеню у
Нью Йорку у будинку Визвольного Фронту на 3-му
поверсі.

Виставка буде відкрита у п'ятницю від 6 до 8 год.
веч., суботи і неділі від год. 1 дня до 8 веч.
Виставка триватиме до 3-го квітня 1977 р.,
включно.

У зв'язку з додатковими коштами, особистих за-
прошень не висиласмо.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЬО-Йорку МЕТРОПОЛІТАННИЙ ВІДДІЛ УККА

запрошує до участі все Українське Громадянство
метрополії Нью-Йорку, а зокрема Молодь на

ПАНЕЛЬ

присвячений 70-літтю народним командира УПА
ген.-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ —
РОМАНА ШУХЕВИЧА

який відбудеться в рамках
Оборонної Акції України
в неділю, 27 березня 1977 р.

4-та год. по пол. у великій залі
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Друга Авеню, НЬО-Йорк, Н. Й.

Панель і 10-15 хвилинні доповіді:

- д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП — „Тарас Чупринка і його
вплив на сучасну боротьбу“
- д-р проф. ВОЛОДИМИР СТОЙКО — „Україна і її су-
часні тоді і тепер“
- мгр ІВАННА РОЖАНКОВСЬКА — „Жінка в сього-
дній боротьбі України“
- інж. СТЕПАН ПРОЦЮК — „Наука і суспільний роз-
виток в сучасній Україні“
- д-р АНАТОЛІЙ ВЕДРІЙ — „Політичний аспект руху
в Україні“

Запити і дискусія.
Модератор: д-р АСКОЛЬД ЛОЗИНСЬКИЙ

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Клівленді, Огайо

повідомляє, що
в неділю, 27 березня ц. р., о год. 5-й по пол.
в залі СУМА (Школа св. Йосафата)
при 5720 Стейт Роуд, ПАРМА, Огайо
відбудеться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ КЛІВЛЕНДУ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття Зборів.
 2. Обговорення організаційних справ.
 3. Справа ювілейних святкувань 75-річчя 102-го Відділу
Братства св. Петра і Павла.
 4. Справа неактивних Відділів.
 5. Внески і запити.
 6. Закриття нарад.
- В Організаційних Нарадах повинні обов'язково взяти участь всі
секретарі та Відділові урядові всі Відділи Округу, як також
делегати. До участі запрошені також члени УНСоюзу.

В нарадах візьмуть участь:
ТАРАС ШМАГАЛА — головний радний УНС
БОГДАН ФУТЕЙ — головний радний УНС
БОГДАН ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ — обласний організатор
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Інж. Іван Фур, голова
Інж. Роман Возник секретар
Марія Федак касир

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС Перт Амбойської Округи

повідомляє, що

в неділю, 27 березня 1977 р.
о год. 2:30 по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 760 Стейт вул., Перт Амбой, Н. Дж.

— відбудеться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Перт Амбойської Округи УНСоюзу

НА ПОРЯДКУ ДНЯ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Вибір Номінаційної Комісії.
4. Прийняття протоколу з попередніх загаль-
них зборів.
5. Звіт членів Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Удільнення абсолютної управі.
8. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, гол.
секретаря УНС.
9. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1977
рік.
10. Привіти, внесення і побажання.
11. Закриття зборів.

До участі в зборах зобов'язані всі предсідники,
секретарі, їх заступники, касири, організатори
і конвенційні делегати слідуєчих Відділів
УНС:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344,
349, 353, 372.

У зборах візьмуть участь:
ВОЛОДИМИР СОХАН, гол. секретар УНС
ВАСИЛЬ ОРИХОВСЬКИЙ, обл. організатор

Преосвященний Архиспископ Марко
почесний голова
Корнеліо Галушка, предсідник,
Іван Бабин, касир Іван Рачинський, секретар

ЗУСТРІЧ З ПЛАСТУНАМИ В ДЖЕРЗІ СІТІ

Джерзі Сіті, Н. Дж. —
В суботу, 26-го березня ц.
р., о год. 7-й вечора в
малій залі Українського
Народного Дому при 90-96
Фліт вулиця відбудеться

заходом Пластової Стани-
ці в Джерзі Сіті зустріч з
пластунами, на яку органі-
затори запрошують також
батьків, молоді і всіх заці-
кавлених. В програмі: ви-
світлення фільмів, прозі-
рок, показові сходи, ве-
села ватра. Перекуска в за-
ряді гуртка Пластприятю.

Увага! МИСТЦІ!

Підготовляється до друку книжка „ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА в ІЛЮСТРАЦІЯХ“

Буде охоплено всі види образотворчого та прикладного
мистецтва:

- Орнаментика в іконі
- Живопис (маларство)
- Графіка книжні
- Графіка
- Екслібрис
- Скульптура
- Шрифти (письмо)
- Офорт (мідьорити)

- Гравієрство, ливарство, емаль, золотокарство.
- З прикладного мистецтва: різьба, дереворити, кераміка, писан-
карство та рукоділля.

Мистці, що бажають взяти участь в цій книзі, про-
шу прислати чорнобілі фотографії зі своїх праць з кожної ділянки, в
якій працює, 5х7 або 8х10 дюймів, подати прізвище, назву твору
та якою технікою виконано, 25.00 дол. від одного твору, якщо
більше по 20.00 за кожний. Речення до 20-го травня 1977 року.

Писати: K. Szonk-Rusych

13 East 7th Street, New York, N.Y. 10003

Український Народний Союз

— влаштовує —

ДВНАДЦЯТИ КРАІНОВІ КРУТОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

В СУБОТУ І НЕДІЛЮ,
28-29-го травня 1977 року
в Аліквіппа, Па.

ЗМАГАННЯ:

Мусить бути членом УНСоюзу.
Правила турніру за ABC & WIBC Moral Sanction.
SHEFFIELD LANES, RACCOON STREET
ALQUIPPA, Pa. 15001 (412) 375-9881
ДАВЛІ І СІНГЛІ —
28 травня 1977 р., 11 р. — 3:30 по пол.
ДРУЖИННІ ЗМАГАННЯ —
в неділю, 29 травня 1977 р., год. 11-2 по пол.

НАГОРОДИ І БЕНКЕТ

Неділя, 29-го травня 1977 р., год. 6-та веч.
ALQUIPPA UKRAINIAN CLUB
828 Brodhead Rd., Aliquippa, Pa. 15001

Нагороди будуть роздані під час бенкету.
15.00 дол. від особи — коктейль, вечеря, забави
і всі напийки. Зголошуватися проху завчасу.
Речення зголошень до 1-го травня 1977 року.
Запрошується до участі всіх членів
в ЗСА і Канаді.

Bowlers Headquarters:

SHERATON AIRPORT MOTOR INN
1160 Thorn Run Rd. Ext.
CORAOPOLIS, Pa. 15108 (412) 262-2400.

For further information write to:

ANDREW JULA, Supreme Advisor and Chair-
man of National Sports Committee — 15 Sanda
Avenue, Ambridge, Pa. 15003; (412) 266-2686.
RONALD EVUSHAK — Tournament Chairman;
Aliquippa Ukrainian Club, 828 Brodhead Rd.
Aliquippa, Pa. 15001 (412) 375-9946.

or
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 76 — 30 Montgomery St., Jersey City,
N.J. 07303; (201) 451-2200 and (212) 227-5250.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО-Йорку

П'ятниця, 25-го березня 1977 р., о год. 7-й вечора

ВЕЧІР АНСАМБЛІВ ХОРУ „МОЛОДА ДУМКА“

- Арія з дитячої опери М. Лисенка „Коза-Дерева“, муз. кер. Олег Левицький.
- Дівочий квартет під дириг. Семена Комірного, при форт. Олесь Кузичин.
- Ансамбль бандуристів під кер. Мисирь Гарматій.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 21-го березня 1977 року, упокоївся в Бозі, на 79-му році життя

бл. п.

МИХАЙЛО РУДЬ

родом з Полтави

ПАРАСТАС в середу, 23-го березня 1977 р., о год. 7-й веч. в Christi Funeral Home, Millville, N.J.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 24-го березня 1977 р., о год. 9-й ранку в українській
православній церкві св. ап. Петра і Павла в Мілвілі, а пізніше тіло буде перевезене на Вічний
Спокойник на Українській Православній Цвинтарі в С. Баялд Брук, Н. Дж. (приблизно год. 1:30 по
пол.).

Горем прибиті:

дочка — КАТЕРИНА КОРСТЕН з родиною
дочка — ВАЛЕНТИНА НІКІТИЧ з родиною

Замість квітів на могилу, на бажання Покійного, просимо скласти пожертву на будівельний фонд
української православної церкви св. ап. Петра і Павла в Мілвілі, Н. Дж.

Югославія протестує

Београд. — Речник міні-
стерства закордонних
справ Югославії висловлює
обвинувачення проти захід-
них кореспондентів за ве-
дення анти-югославської
кампанії і поміщення декла-
рації 60-х югославів, які
протестують проти топтан-
ня людських прав югослав-
ським урядом. Мірко Кала-
зіч заявив на пресовій кон-
ференції, що західна преса
намагається стягнути Юго-
славію в існуючу контро-
версію людських прав. Він
уважає, що ця контровер-

сійна справа є грою двох
протилежних бльоків — Пів-
нічно-Атлантичного Об-
орного Пакту (НАТО) і
Варшавського Пакту, Юго-
славія не дасть стягнути
себе у цю політичну та ідео-
логічну гру конфронтації
бльоків. Калазіч гостро
критикував петицію 60-х
югославів, які домагаються
пошанування людських
прав і лібералізації виждів.
Він також засудив інтерв'ю,
яке дав західний кореспон-
дентом відомий дисидент
Мілован Джілас.

Замість квітів на свічку могили Незабутньої

бл. п. Стефанії Карапінки

на стипенді 28-го Відділу СУА для студентів в Європі

Осипі Софії Андрушків \$50.00
Романі Світлані Андрушків 50.00

Родні Покійної висловлюємо наше щире співчуття.

У глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що в суботу, 19-го березня 1977 р., по довгих терпіннях,
упокоївся в Бозі, на 69-му році життя,
наш Найдорожчий
МУЖ, ТІТОЧНИЙ БРАТ І ВУЙКО

бл. п. Мгр ЯРОСЛАВ ЛУКА ШУЛЬ

нар. 16 червня 1907 р. в Рожанці Векіській, пов. Стрий і був
державним урядником Скарбової Палати у Львові і Кросні.
ПАНАХИДА БУДЕ відслужена в понеділок, 21-го березня 1977
р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Наславчів при
Френкліні і Браун вул.
ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 22-го березня 1977 р. о
год. 10-й перед полуднем з того ж похоронного заведення до
Катери Непороного Зачаття ПДМарії, а відтак на український
цвинтар Факс Чейс.

Горем прибиті:

СТАНІСЛАВА — дружина
Інж. МИРОСЛАВ НІМЦІВ — тіточний брат
ЛЮБА ВАЙНГІЙМЕР — чоловіком
ГЕНРИХОМ — тіточна сестра
МАРІЯ САСЕДІКА — тіточна сестра
ТЕРЕСА ГАЙНЕС — чоловіком ГЛІРІСЕМ —
сестриця

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

Дорогої І Незабутньої

бл. п. МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ

будуть відправлені ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

в середу, 30-го БЕРЕЗНЯ 1977 р. в НЬО-Йорку
в церкві СВ. ЮРА, о год. 8:30 рано;
у вівторок, 29-го БЕРЕЗНЯ 1977 р., о год. 9-й ра-
но в церкві СВ. МАРІЇ, КЛІВЛЕНД, Огайо;
в неділю, 3-го КВІТНЯ 1977 р., о год. 12-й дня,
в церкві СВ. ЙОСАФАТА, ПАРМА, Огайо.

БУВШІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ЦЕН-
ТРАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО
ТОВАРИСТВА СОЮЗУ УКРАЇНОК
у ЛЬВОВІ

Микола Понеділок Рятуйте мою ДУШУ

Обкладинка та ілюстрації
ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО
Сторінок 503 • Ціна 8:00 дол.
СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Українці Кергонксону-Елленвілу влаштовують великодній фестиваль цієї суботи

Союзівка. — Швидко
зростаюча українська
громада Кергонксону, Ел-
ленвілу і околиць, з такими
осередками активності, як
Союзівка і оселя СУМА, по-
ново задемонструє свою
присутність в цій частині
кетскільських гір фестива-
лем в суботу, 26-го березня,
дохід з якого призначений
на шпиталь в Елленвілі,
Н.Й.

Фестиваль, що його
влаштовують українські
організації, які співпрацю-
ють в рамках новостворе-
ного Відділу УККА в Кер-
гонксоні, включатиме
програму української пісні і
танку, виставку народного
мистецтва і писанок, як рід-
нож показ мальноговання
української писанки та
висвітлення фільму роботи
кінематографа Славака Но-
вицького про українську пи-
санку. Програма запланова-
на на годину 4-ту по полуд-
ні і відбудеться в аудиторії
центральної школи в
Елленвілі. Численні місцеві
політичні і суспільно-гро-
мадські діячі заповнили свою
участь у фестивалі.

Новоприбулий з України...

(Закінчення зі стор. 1-04.)

артистом Українського му-
зично-драматичного теат-
ру. Виступав на сценах
оперних театрів Одеси,
Свердловська, Челябінсь-
ка, Новосибірська та інших,
виконуючи провідні ролі в
таких операх, як „Запоро-
жець за Дунаєм“, „Тарас
Бульба“, „Князь Ігор“,
„Пікова Дама“, „Аїда“,
„Ріголетто“, „Кармен“,
„Фавст“ тощо. Ігоруч з
оперними виступами,
рівнож виступав із само-
стійними концертами,
в будинок солістом Одеської
Філармонії.

В 1960-их роках В.
Котков закінчив Одеську
Консерваторію. Відтак,
свою оперну і концертну
діяльність поєднав з
педагогічною працею,
спершу в Одеській Консер-
ваторії, а в роках 1972-73 він
завідував катедрою музики
і співу в Одеському Педаго-
гічному Інституті ім.
Ушинського.

Коли півтора року тому
Володимир Котков подав
прохання на виїзд із
Совєтського Союзу, то
його звільнили з усіх
постів і не дали змоги
виступати на будь-якій
сцені. До ЗСА прибув в
липні 1976-го року і в
скорому часі навізав
контакт з д-ром Ігорем
Сонєвичином, який почав
приготовляти його до кон-
церту-дебюту, який саме
відбудеться в цю неділю в
Українському Інституті
Америки.

Замість квітів на могилу

бл. п. Марії Жук

зложила 10.00 дол.
на „Церкву в Потребі“.

А. СЕНЮТА

В глибокому смутку повідомляємо наших Членів
і усе Громадянство, що по довгій і тяжкій недугі,
упокоївся в Бозі, на 81-му році життя,
дня 14-го березня 1977 року

бл. п. ВОЛОДИМИР ФЕДАНКІВ

б. управитель народних шкіл в Маньї і Надмірній та середньої
школи в Байроїті, поручник УГА і учасник Визвольних Змагань,
довголітній голова місц. Відділу УККА, голова його Контр.
Комісії, трикратний делегат на конвенції УККА, постійний
платник Нав. Датку від 1950 р., прикладний християнин, патріот і
суспільний діяч, б. довголітній управитель парохіальної школи,
член Комітету Будови Церкви в Бінгемтоні. Щедрий
жертводавець на релігійні і національні цілі. Людина — великого
серця.

Вічна Йому Пам'ять!

ПАНАХИДА: 15 і 16-го березня 1977 р., в похоронному
заведенні Ласковського.
ПОХОРОН: 17-го березня 1977 р. о год. 9:30 в церкві Пресв.
Серія Христового, а опісля на парохіальний цвинтар.

Родні Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ УККА
в Бінгемтоні, Н. Й.

У Сороковий день СМЕРТІ

бл. п. отця крилошанина

МИКОЛИ ПАВЛИШИНА

першого Настоятеля Церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Клівленді-Парма, Огайо

28-го березня 1977 року

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

відправлятимуться:

в Соборі СВ. СОФІЇ, у РИМІ;
в Соборі СВВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ, в ЧІКАГО;
в Церкві СВ. о. МИКОЛАЯ, в ТОРОНТІ;
в Церкві СВ. МИХАІЛА, в ТОРОНТІ;
в Церкві СВ. АРХ. МИХАІЛА, у ФІЛАДЕЛЬФІЇ;
у Церкві СВ. ІЛЛІ, ПРОРОКА, у БРАНТФОРД, Онт.;
у Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, у ДЖАНСТАВН, Па.;
у Церкві СВ. ЄВГЕНА, у БЕДФОРД, Огайо;
у Церкві ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ, в КЛІВЛЕНДІ,
як також в інших Церквах у ЗСА, КАНАДІ І В ЄВРОПІ.

Д-р В. Душник свідчив...

(Закінчення зі стор. 1-01)

слідний Центр для релігії та людських прав у закритих суспільствах; Ілія Левков, від Американського Комітету для соціальних життів, та пастор Олександр Вайнберг, від Лотнської Лютеранської Церкви.

Ці свідки представляли та знімали про стан поодиноких віровизнань в СССР: проф. Бирд про Римо-католицьку Церкву; д-р Душник про Українську Православну Церкву; пастор Флетчер про баптистів; проф. Грінбергер про живих і пастор Губний про протестантів в Чехословаччині.

Знання українського свідка

У своїх 20-хвилинних з'явленнях д-р Душник заявив, що хоч всі інші віровизнання в СССР переслідували, то ні одні з них не може дорівнювати трагедії українських Церков, над якими комуністична Москва вчинила брутальний геноцид. Він говорив про відновлення Української Автокефальної Православної Церкви в 1921 р. та її буйний розвій навіть під комуністичним режимом. Однак в 1930-их роках Москва повела генеральний наступ на УАПЦ шляхом розбивання її з середини та вкінці фізичним знищенням, арештуючи трьох митрополитів В. Липківського, М. Борського та І. Павловського і понад 30 українських православних архієпископів і єпископів та тисяч мирянських дияків. Немає тепер, твердив д-р Душник, Української Православної Церкви як самостійної церковної організації, а є т. зв. Екзархат України, який є інтегральною частиною Російської Православної Церкви. Цей екзархат має 18 єпархій, деякі з них, як наприклад, Суми, Луганськ, Дніпропетровське та Хмельницький, не мають єпископів. Крім друкованого українською мовою „Православного вісника“, немає українських релігійних книжок, Біблії та молитовників.

Свідомі українських православних священників

як о. Василь Романюк, якого засуджено на 10 років примусової праці, арештують під будь-яким текстом, звичайно за точно неокреслену „національно-релігійну діяльність“. Українська Католицька Церква, продовжав д-р Душник, була добре зорганізованою установою, коли більшовики забрали Західню Україну восени 1939 р. Вже під час першої більшовицької окупації Українська Католицька Церква зазнала важких ударів з боку комуністичного режиму, але остаточно її знищення пришло в 1945-46 рр., коли совєтська влада зорганізувала, при допомозі Московської Православної Патріархії, беззаконний „собор“, на якому ухвалено зліквідувати Берестейську Унію з 1596 р. НКВД арештувало цілу українську католицьку ієрархію на чолі з Митрополитом Йосифом Сліпим, який єдиний з ієрархів залишився при житті. Сконфісовано все майно Української Католицької Церкви, закрито всі католицькі школи, інституції і на 4.5 мільйонів українських католиків накинено настільки московське православіє. Проте, в Україні існує тайна Українська Католицька Церква, доказом якої є постійна офіційна совєтська пропаганда в пресі, радіо, телевізії та фільмах.

Навіть ряд російських дисидентів, такі як проф. А. Сахаров, Анастасій Левітін-Краснов, В. Букоський, стають в обороні переслідуваних українських католиків.

Накінці д-р Душник також говорив про рух спротиву проти русифікації України та загальне прагнення українського народу до самостійності, чим цей рух відрізняється від російського руху спротиву.

Пресидник „Публічного Трибуналу“, рабін Таненбаум, дякуючи українському свідкові, заявив, що його знання були найсильнішим доказом „анти-релігійної політики СССР та становлять дуже важливий вклад та документальну трибуналу.“

ІВАН ПУЛОЙ...

(Закінчення зі стор. 2-01)

рячи вже про те, що Пулой, як стверджують всі, хто його знав, ніколи не таївся зі своїм винаходом. Навпаки, він озаглавлював з ним кожного, хто виявляв до цього зацікавлення. Але виявляється, цього було не досить, аби за українським вченим визнавали право на авторство за такий винахід. В чому ж справа?

Справа в тому, що з якихось ще й досі остаточно нез'ясованих причин Пулой залишився для Рентгена не тільки праці над удосконаленням проміння, але пізніше - чи то міг би в це повірити? - навіть визнавав Рентгена винахідником проміння. (Про це свідчить, напр., одна з його доповідей, яку він прочитав 13-го лютого 1896 року на зборх Віденської Академії Наук, яку (доповідь) він назвав „Про походження проміння Рентгена та їхні фотографічні впливи“).

Мало того: Пулой навіть не робив жадних старань аби бодай домогтися права на співаторство на цей винахід (принаймні покищо нема жадних доказів, які б стверджували б протилежне). Пояснювати це тільки „скромністю“ нашого вченого, тобто, тим, що він побирався не за особистою, а славою і гримом, а завжди думав тільки про „добро людства“, в кращому випадку може бути тільки частковим поясненням. На мою думку, мабуть, у певній мірі тут завважало почуття „меншвартости“, типове для людей, які з покоління в покоління живуть в умовах національного поневолення, в умовах, в яких людина поступово психологічно „не може“ себе уявити без більшої або меншої „опіки“ з боку того чи іншого „старшого брата“ чи пана. Чи можна уявити, щоб подібного роду „казус“ стався тоді, якби наш учений працював в умовах самостійної української держави? Не можна бо забувати, що крім всього іншого, аби якийсь винахід чи твір став загальнознаним, для цього, крім грошей, треба також добре „попертя“ з боку різних організацій чи товариств, включно з впливом уряду.

Та незалежно від цього, великий вклад Пулая до скарбниці світової науки залишається незаперечним. Він є автором понад 50-ти наукових праць з різних ділянок фізики, зокрема, його улюбленої електротехніки. Він належав до найуспішніших дослідників, які займалися проблемою електричного розряду в розріджених газах. За свої вакуумні лампи, які він експонував у Парижі 1881 року на міжнародній елек-

тронічній виставці, Йо-го нагороджено срібною медаллю. Крім католицької рурки, яка продукує невідоме проміння і яка в науковому світі зветься „рурка Пулая“, наш учений був винахідником охоронної лампи, право на яку опатентовано 1881 року (чому у той самий час не було опатентувати також Х-проміння?) і яку довгий час зживали шахтарі.

Пулой систематично займався дослідженням т. зв. холодного проміння, яке на сьогодні зветься неоновим.

Крім науково-технічної діяльності, Іван Пулой також знаходив час для культурно-громадської та навіть літературно-мовної діяльності. Він є автором підручників в українській мові, зокрема підручника з геометрії, що його видано ще в 1872 році і який є першим такого роду підручником в історії України.

На прохання письменника Пантелеймона Куліша він навіть знайшов час для такої виснажувальної й вимагаючої великої терпеливості праці, як перший в історії переклад Біблії українською мовою. Куліш, який започаткував переклад Біблії, звернувся до Пулая не випад-

ково, а тому, що Пулой не тільки мав вищу теологічну освіту, але також добре знав грецьку та єврейську мови.

Цікава подробиця з біографії цього вченого. Після закінчення з відзначенням гімназії 1864-го року, 20-ти річний грималівський юнак з п'ятьма злотими в кишені вибрався пішки з Грималова аж до столиці Австро-Угорської імперії - Відня (приблизно 1500км). Потягнувши до себе не курсували і тому не кожен міг дозволити собі їхати в таку дорогу поштовою каретою. В дорозі їв тільки хліб, сало та сухарі, з якими його мати випровадила, або те, чим його добрі люди вгощали, коли вечором вдалося йому впроситися на нічліг.

І хоч на домагання його фанатично-релігійних батьків Пулой закінчив теологічний факультет, проте висвячувався рідше не побажав, воліючи за всяку ціну здобути вищу технічну освіту і на цій підставі потім присвятити себе науці. І він свою мрію блискуче здійснив!

Кілька років тому небіж (п'ємнік) Ів. Пулая - Володимир Скибіський, який проживав у Торонто (Канада), вирішив за всяку справедливість кінця XIX

століття - велику несправді, що фактичним винахідником т. зв. Х-проміння був не німець Вільгельм Рентген, а український вчений Іван Пулой. З цієї метою п. Скибіський вже був встиг зібрати багато шінного документального матеріалу (в тому числі фото-ілюстрації). На жаль, небагата смерть 20-го березня м. р. на 78-му році життя не дозволила йому остаточно закінчити цю велику вагу для нас працю - хоч є певні підстави сподіватися, що праця буде закінчена і вона раніше чи пізніше, а таки появиться друком.

Найкраще місце на прийняття, банкет, банкет, хрестини, товариські зустрічі, поминальні на всі нагоди -

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound) BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Різноманітна кухня та українські традиційні страви.
• Тел. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1866
• Власник українця та під українським зарядом.

Околиця Робітничого Союзу в Глен Спей.
Популярно ЖІНКИ до догляду та легкого варення для нашої мами. Умови праці та винагорода за домовленням.
(201) 635-5993
(215) 233-5371

ВИШЛЕМО ВАМ ТАКІ КНИЖКИ:

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ - Н. Полонська-Василенко, ст. 591	\$15.00
ІСТОРІЯ УКР. ЛІТЕРАТУРИ - В. Радзихевич, 3 томи	5.00
ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ - Проф. М. Долгийський	1.00
ЕВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ І ЙОГО ДОБА - Ст. 1019.	25.00
Орєвалена, ілюстр.	
МОСКОВСЬКІ ВІВІЦІ БАНДЕРИ ПЕРЕД СУДОМ -	10.00
Стор. 703, орєвалена	
НАРИС ІСТОРІЇ ОУН - П. Мірчук. Ст. 640, орєвалена	12.00
НАРИС ІСТОРІЇ УКР. ВИЗ. ЗМАГАНЬ -	30.00
Р. Млинський. Два томи	
НАЦІОНАЛІЗМ - Д. Донцов. Стор. 363. В орєвалі	4.00
БІЛАСІ ДАНИЛИШИН - Данило Чайковський. Ст. 280.	5.00
Орєвалена	
ГЕТЬМАН МАЗЕПА І ЙОГО ДОБА - О. Оглоблин	6.00
ХРЕСТОМ І МЕНЕМ - Д. Донцов. У твердій орєвалі	5.00
30 ЧЕРВНЯ 1941 Р. - Я. Стецько. У твердій орєвалі	6.00
В МОРДОВСЬКИХ КОНЦТАБОРАХ З БІЛІЗЬКА - А. Радигін	1.50
РОМАН ШУХЕВИЧ - КОМАНДИР АРМІЇ БЕЗ-СМЕРТНИХ - П. Мірчук	5.00
СЛОВО ІЗБРАНО - Антологія поезії про УПА	5.00
В ПОХОДІ ДО ВОЛІ - Микола Климишин. Полотн. орєвала	15.00
УКРАЇНСЬКЕ СІЧОВЕ СТРЕЛЦТВО - Ст. Ріпецький	5.00
ВИЗВОЛЕНА БОРОТББА НА ЗАХ.-УКР. ЗЕМЛЯХ - С. Ярославич	2.00
Маємо багато інших книжок. Пересилку оплачуємо самі. Замовлення wraz з належністю слати на адресу:	
Ukrainska Knyharnia	
4340 Bernice St., Warren, Mich. 48091 U.S.A.	
Tel. (313) 754-0576	

ALEXANDER E. SMAL & Co.

в доповнісний складі ОЛЕГА М. ДУТКЕВИЧА І ВОЛОДИМИРА ТАЛАНЧУКА
повідомляє, що з 1-го КВІТНЯ 1977 року
ПЕРЕНОСИТЬ АГЕНЦІЮ ДО НОВОГО ОБШИРНІШОГО
ПРИМІЩЕННЯ
при 1733 SPRINGFIELD AVE. MAPLEWOOD, N.J. 07040
Tel.: 761-7500 і 374-4400

Ми продовжуємо забезпечення від вогню, автови, бізнесу, бонди на життя та інші.
А також
продажу нерухомості в місцевостях: Maplewood, Short Hills, Millburn, Livingston, Oranges, Springfield, Irvington, Newark і пр.

Висилкова станція

Об'єднання Працівників Літератури для
Дітей та Молоді в Нью Йорку
мас на складі такі книжки:

Доміска	1.00
Про двох шапків, дві кізочки (Р. Заводович)	1.25
Тодорик літачок (Р. Заводович)	2.50
Забавки (Г. Чорнобицька)	3.50
На саїтанку (Н. Мудрик-Мрич)	2.50
Пригоди горішки (Н. Мудрик-Мрич)	1.75
По ягідці (Н. Мудрик-Мрич)	1.25
Котикова пригода (К. Перелісна)	1.00
Злісці зайчики ішли (Л. Полтава)	1.00
Зайчик-кляпачух (Л. Полтава)	1.25
Казка-вігдалка смішна про ведмедя-ласуна (Р. Заводович)	1.25
Казка дітям велика про курчатко і шуліку (Е. Яворський)	1.50

Шкільний вік - молодший	
Бабусині казки (Т. Білецька)	2.25
Квітка щастя (Т. Білецька)	2.50
Пригоди вовка несногого (О. Білоусенко-Лотоцький)	1.50
Сестричка Меласа (М. Вовчок)	1.00
Чарівна хустинка (Н. Забіла)	1.25
Марушка-Чепурушка і Лесь Побігдєсь (Р. Заводович)	2.50
Я піду (Р. Заводович)	1.75
Маруся (М. Вовчок)	5.00
Михайлик (М. Дмитренко)	1.50
Перший бій (Р. Заводович)	1.75
Зайчик-Побігачик (О. Білоусенко-Лотоцький)	2.50
Соняшні казки (Н. Мудрик-Мрич)	4.50
Зшиток малого монгола (О. Коренєць)	1.00
Хлопці з зеленого бору (Роланчик)	2.00
У лісничівці (С. Парфанович)	3.50
Сонцєбори (І. Смолий)	2.50
Чародійне авто (Л. Храплива)	3.50
Пісаника українським дітям (Л. Храплива)	1.50
Як Панас на узлісці кізку пас (І. Наржица)	1.25
Пригоди української книжки (Г. Чернів)	1.00

Шкільний вік - старший	
Карусі і ми (С. Парфанович)	4.50
Ніч проминула (В. Радзихевич)	2.50
Далекі мандри (Д. Вітер)	4.00
Соколова дочка (Х. Довгалюк)	5.00
Буревій (Х. Довгалюк)	4.00
Поклоніння зійдуться (І. Боднарчук)	3.50
Далекі обрії (І. Боднарчук)	1.25
Отаман Воля (Л. Храплива)	2.50
Живий Шевченко (Л. Чуб)	2.00

та ще багато інших книжок.
Замовлення посилати на адресу:

Mrs. Olha S. Gnoj

194-50 Dunton Ave., Holliswood, N.Y. 11423

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні
Темі

Лікарський довідник.
Книжка у твердій темо-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця М. ХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.

СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Український Народний Союз

ПРОГЛОШУЄ

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
потребуючим студентам
на академічний рік 1977-78

Стипендії будуть признані Стипендією Комісією УНСоюзу студентам визнаним університетів і каледжів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головному Канцелярії УНСоюзу, слід приносити до 31-го березня 1977 року, на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймає негайно на різні околиці ЗСА
і Канади на дуже корисних умовах
праці

ОБЛАСНИХ
ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Запевнена платня. Соціальне, життєве і акцидентне забезпечення. Пенсійний фонд. Ваканції.
- Перештук мають професійні аскураційні спеціалісти. Око-чих працювати для УНСоюзу - перешиколюємо.
- Зголошуйтеся листовно або телефонічно:

Ukrainian National Association
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 - N.Y. (212) 227-5250-1

ARKA Company
BRANDMANN STONE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-5550, New York, 10003

ПРИБОРИ ДЛЯ ПИСАННЯ
ПИСАНОК: фарба, писальні,
віск, інструції, і т. п. - в April

РОЗШУК

ОЛЕКСАНДЕР
МАЛАШУК,
повертаючись з Аллентаві,
Па., до Нью Йорку, пропав
без вісті. Він має 7 років,
темне волосся, 5,8 високі,
165 ф. Говорить по-українськи, англійськи, польськи і по-німецьки. Хто знає про місце його побуту, або він сам, проситься вичлївно кінати (212) 863-2510 або
Jonas Malashuk
1528 Leland Ave.
Brooklyn, N.Y. 10460

REAL ESTATE

ЛЮДИ НА ПРОДАЖ

1 акр до 1.3 4 акра при County Road, 4 милі від УРСоюзу у Глен Спей, Н. Я. 3 4 милі від озера та міста. Тел. по 5-й п. пол. по-анг. (914) 557-8239 або по-укр. (914) 557-6946.

НА ПРОДАЖ

Мейнелуд - 2-род. дім, 6 і 6 кімнат, по 2 ланчиків, гараж на 2 авта, дім 10 літ. \$63,000.00.
Ірвінгтон - 1-род. дім, 6 кімнат, гараж на 2 авта, \$49,000.00.
3-род. дім, 6, 7 і 4 кімнат, гараж на 2 авта, \$49,000.00.
Ньюарк - Околиця укр. кат. церкви, 2-род. дім, 5 і 5, гараж на 2 авта, 18 р. \$51,000.00.

Кликути веч. -
О. Мостовий, (201) 375-3083
SHARPE REALTY INC.
(201) 399-7800

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
26-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка 146 Відд. о год. 7:30 веч. в приміщенні УНК „Орлик“ при 9740 Конант вул. На порядку нарад: звіти Управи за м. р. та вибір нової на 1977 рік.
Простіться чл. прибути. Е. Репета, гол. Г. Корбяк, секр.

НЕДІЛЯ,
27-го БЕРЕЗНЯ 1977 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд. о год. 2-й по пол. в залі УНДому при 479 Jeremian Ave. М. Голінок, гол. М. Мартиненко, секр.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ПЦІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Ванді
Бруку і перенесенням тіл-
них Останків з різних
країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

INCOME
TAX
SERVICE
221 E. 14th ST.
New York, N.Y.
10003
Tel. 677-2881

ПОДАТКОВІ
ЗВІТИ

Філософським і безпосереднім поряд-
ком 34 роки дос-
Борис БЕРЕСТ
школа, крім небад-
від 11-й ранку до 6-ї веч

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.
По інформації прошу писати або тел.
(914) 476-0764
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut Street, Yonkers, N.Y. 10701

IKTPI
Established 1920

ATTENTION MAY 1977
KOBASNIUK TOURISTS!
SOMEBODY UP THERE
LIKES YOU!

The basic air fare season is being extended up to May 31, 1977.
Our prices on the following tours will be lowered:

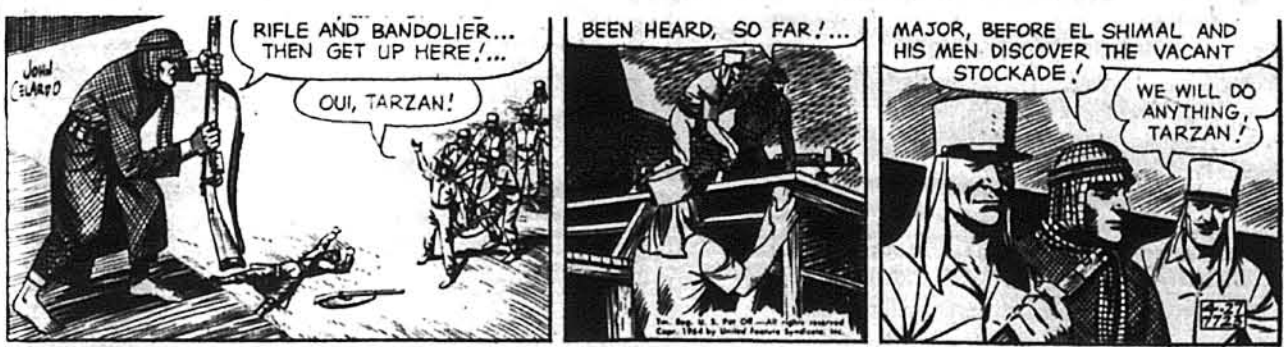
MAY 19 15 DAYS	VESNA, Kiev/Kaniv Ternopil Lviv	May 20-24 25-29 29-June 2
NEW PRICE \$1,184	Moscow	June 2-3
(Swissair)		
MAY 26 15 DAYS	RUTAI Moscow Lviv Ternopil	May 27-Transit 28-June 1
NEW PRICE \$1,170	Kiev/Kaniv	June 2-5
(Lufthansa)		5-10

Our June I CHAIKA Tour will now depart May 31, 1977 to take advantage of the lower air fare.

MAY 31 17 DAYS	CHAIKA Zurich Moscow Lviv	June 1-2 2-3 3-7
NEW PRICE \$1,287	Kiev/Kaniv/Chernihiv Yalta	7-12 12-16 16-17
(Swissair)	Moscow	

LIMITED SPACE STILL AVAILABLE

KOBASNIUK TRAVEL INC., 157 Second Ave., New York, N.Y. 10003
phone: (212) 254-8779

Швидко, майоре!...
Беріть його рушницю і
набийніть... Тоді поспішай-
те сюди!..

Гаразд, Тарзане!
Не думаю, що нас ще
почули!

Мусимо, майоре, забез-
печити нашу позицію, заки-
нь Ель Шімаль і його бандити

завважать порожню в'язни-
цю!
Ми подбасмо про все,
Тарзане!